

SAVA

zhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnost: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4—, za pol leta K 2—, za četrt leta K 1—. Za vse druge države in Ameriko K 5—. Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista "Save" v Kranju. Inserati, naročnina, reklamacije pa na upravnost "Save" v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inserati: štiristopna peti-vrstna za enkrat 12 vin, za dvakrat 9 vin, za trikrat 6 vin, večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćajo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzojavci: "Save", Kranj.

Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Prodiranje v Srbijo.

Boji ob črnogorski meji.

Dne 5. novembra.

Naše čete, ki se bore v pokrajini Orjen, so včeraj v naskoku zavzele v obkoljevalnem napadu, zato od Grahova ležeči hrib Mice-Motika, razpršile črnogorsko posadko ter velik del vjele. Tudi vzhodno od Trebinja smo zavzeli več obmejnih višin. Južno od Avtovca so opustili naprej potisne ni oddelki pred sovražno premočjo pozicije na sovražnih teh.

Armada generala von Kövessa je potisnila Srbe pri Ari ljh in južno od Čačka nazaj v gorove. Nemške čete te armade se bližajo Kraljevu. Avstro-ogrski čete so vrgle sovražne zadnje čete. Armada generala von Gallwitza je vkorakala v Paračin. Tudi prodiranje bolgarske prve armade napreduje.

Zavezniške čete prodre do Kraljeva.

Dne 5. novembra;

V dolini Moravice smo zavzeli višine pri Arijih. Južno od Čačka smo prekoračili greben Jeličce-planine. Na obeh straneh pogorja Kotlenik so naše čete pregnale sovražnika ter so, zasledujoč dosegle severni breg zapadne (Golijske) Morave na obeh straneh Kraljeva. Vjele so 1200 Srbov. Vzhodno od Gruše je vrgla armada generala von Gallwitza sovražnika preko črte Godačica-Santarvac, naskočila vrhove južno od Lugomira ter vzela v dolini Morave kraje Cuprija, Trešnjevice in Paračin. Vjeli smo 1500 mož.

Naše čete so predrele glavno črnogorske pozicijo na Ilinem Brdu.

Dne 6. novembra.

Ob črnogorski meji se boreče avstro-ogrski sile so zajurila predvčerajnjem vzhodno Trebinja Ilino Brdo ter so s tem predrele črnogorsko glavno pozicijo. Včeraj je bil sovražnik poražen pri

razvalini Klobuk. Ena avstro-ogrskih kolon armade generala von Kövessa je zavzela sotesko Klisura, južno Arilje. Druga je potisnila sovražnika čez Jelico in jugovzhodno Čačka nazaj. Nemške čete so zasedle Kraljevo. Dalje proti jugu so prekoračili nemški in avstrijski oddelki zapadno Moravo. Armada generala von Gallwitza se bliža soteski severno Kruševca. Glavno srbsko taborišče Niš se nahaja v bolgarskih rokah. Bolgari so tudi osvojili Soko Bajno in višine zapadno Lukova. Povsodi je bilo prijetih mnogo civilno oblečenih deserterjev srbske armade.

Nemške čete so osvojile Kraljevo.

Dne 6. novembra.

V dolini zapadne Morave se vršijo boji južnovzhodno Čačka. Kraljevo je zavzeto. Vzhodno Kraljeva zasledujemo sovražnika. Dosegli smo Stubal. Prekoračili smo odsek Županjevac. V moravski dolini smo pritiskali za sovražnikom čez Obrec-Sikirico. Z naglim napadom so se polastile naše čete še ponoči Varvarina. Vjetih je bilo nad 3000 Srbov.

Pri Kriviviru je dosežen bojni stik med nemškimi in bolgarskimi glavnimi silami. Armada generala Bojadževa je vrgla sovražnika pri Lukovem in Sokobanji, vjela nad 500 mož in vplnila 6 topov. Po trdnevnem boju je zavzela včeraj popoldne po žilavem odporu Srbov utrjeno glavno mesto Niš. Pri bojih v predpolju je prišlo 350 vjetnikov in 2 topa v bolgarske roke.

Boji s Črnogorci.

Dne 7. novembra.

Črnogorci so poskusili zopet zavzeti pozicije, ki smo jih jim zadnje dni iztrgali. Njihovi napadi so se izjalovili.

Avstro-ogrski kolona, ki prodira v dolini Moravice, napada višine severno Ivanjice. Jugovzhodno od Čačka smo vrgli sovražnika preko Glogovca.

PODLISTEK.

Oda smrti.

Pač mnogi že sniva nevzdržano sén večni
Pod rušo zeleno v tišini grobov,
Ki dnevi življenja so bili mu srečni —
Zdaj žije v kraljestvu nam tajnih domov.

Oj kruta si smrt! Vsaj pred tabo trepeče
Vse, mledo in staro, prosjak in veljak;
Po tebi nebrój nam solzá zaleskeče,
Ti žitja zli konec, pogina si znak.

Otroka, ki v cvetju detinske je dobe,
Zaziblješ navidezno v rajski tja vrt,
Mu vdihneš na lica kal smrtné gremkobe
In komaj porojen je — v prah je že strt.

Pohlepna zločinka, vse twoja je žrtev,
Kar vgrabiš zahrbtno, vse vničš na mah.
Potrkaš na vrata — že človek je mrtev,
Ko cel, nedotaknen je dveri zapah.

Tvoj sel je bolezen, so tuge in боли,
Kjer jeknesh, je temelj blagosti razdjan.
Da ne bi sad greha rodil te nikoli,
Nesmrten bi živel še prvi zemljani.

Gorje pa, če vname se vojna krvava,
Tedaj šele brušen je meč tvoj strašan.
Ko groze, strahote ječi vsa narava,
Mrličev neštetni trop krije raván. —

Kaj mar pa gorje je, mar sôlze so tebi?
Vsaj v tvoji oblasti vse mrè in mini —
Ter zvesta, dosledna ti sama si sebi,
Zločest in osveta le v tebi živi! —

Zato pa, ko zrem te v delalnici zlobe,
Poraja se često srd v duši mi, gnev;
Li konec kdaj groze bo, smrtné trohnobe,
Li sine stvarjenju kdaj večni odsev?

Da, stvarstvu bo vzkliklo še novo življenje
In zrli ne bomo več smrti v obraz;
Ko angela klic nas budil bo v vstajenje:
Čestit preporod naš bo smrti poraz!

Tedaj, ko vse žitje na zemlji bo mrlo
Ter slednjemu dahneš poljub svoj zločest,
Tačas pa smrt! — tebe — Božanstvo bo strlo,
Sesula se v sebi v pepela boš pest! —

Ivan Pirc.

Vsakdanji gost.

Dalje.

"Za vraga!" zavpije poročnik.
Divje je streljal s strojno puško. Zamolklo se je čul od spodaj grom razpokajoče se bombe.

"Nanj! Nanj! Nanj!" vpije poročnik razjarjen.
Vodnik je priklimal ter obrnil višinsko krmilo, zakaj sovražnik je bil že zopet sto metrov nad njima ter ju je obsipaval s točo krogelj. Divje se je vzpel kljun nemškega ptiča pod pritiskom krmila in sopihal je sovražniku nasproti.

V tem trenotku pa zapazi poročnik, da se je njegov vodnik stresel in sesedel. Rami sta se mrzlično dvigali, život pa se je tresel, kakor da bi ga spreletaval strašen mraz. Poročnik nad njim zavpije. Trudno je obrnil glavo . . . obraz mu je bil bled kot zid . . . groznotno medlo mu je plapolal ogenj oči.

"Človek . . . Za božjo voljo! . . . ali ste zadeti?!"

Brezglasno so zatonile v strahu izrečene besede v ledenomrzlem, šumečem, višinskem zraku.

Poročnik je videl, kako se je njegov vodnik vzdrževal le z največjo energijo. Bled, bled mu je bil obraz in okrog ustnic mu je igral čuden, top smehljaj. Napol mehaničen prijem za nižinsko krmilo, potem so počivali prsti zopet kot beli oklepi okoli vodilnega kolesa. S strašno hitrostjo je frčalo nemško letalo poševno k zemlji.

"Človek . . . človek . . . človek!!"
Veter je trgal poročniku besede iz ust . . . točeče so se izgubljale v neizmernem prostoru. Visoko gori pa je plavalo Francozovo letalo, belo blesteče, kakor da bi se topilo v solnčnem svitu.

Boj pri Grahovi v Hercegovini je trajal dne 5. t. m. ves dan in je bil jako srdit. Sovražnik je večkrat napadel, da bi se polastil naših pozicij. To se mu ni posrečilo, marveč je bil z velikimi izgubami nazaj vržen. Pri teh bojih na hercegovinski fronti smo vzeli sovražniku štiri topove, štiri strojne puške, tri brzjavne aparate, en reflektor, 70 konj, 100 pušk in 100.000 patron ter vjeli 2 oficirja in 340 vojakov. Črnogorska sandžak-armada je zaplenila štiri topove, tri strojne puške, 600 pušk, 700 utenzilij in priprav in množino municije ter vjela 6 oficirjev, 3 zdravnik in nad 300 vojakov. Na drugih frontah se razvija, artiljerijski boj.

Položaj na srbskem bojišču.

Smatrati je, da se nahaja sedaj cela srbska armada na poti v Sandžak, oziroma na Kosovo polje. Zavezniki pritiskajo nanjo iz dveh smeri; od severa se bližajo naše in nemške čete, od jugozhoda sem prodriajo Bolgari čez Kačanik, katero sedlo se nahaja baje že v njihovih rokah.

V Makedoniji je situacija še neizpremenjena. Francosko-angleški poskusi predreti črtu Bitolj-Prilep-Krivolak so se ponesrečili.

Naše čete so zasedle Ivanjico. — Bolgari so se polastili Leskovca.

Dne 9. novembra.

Na črnogorski meji je bll položaj neizpremenjen. Ena skupina c. in kr. v Srbiji se borečih čet je zasedla Ivanjico, druga je vrgla sovražnika iz njegovih, na višinah ob cesti Ivanjica-Kraljevo napravljenih pozicij. Nemške sile so pregnale sovražnika iz njegovih okopov južno Kraljeva. Južno Trstenika se borijo naši bataljoni. V prostoru Kruševac operirajoče nemške divizije prodriajo proti jugu. Bolgari so se polastili Leskovca.

Plen v Kruševcu.

Dne 9. novembra.

Južno od Kraljeva in južno od Kruševca je sovražnik pregnan iz pozicij svojih zadnjih čet. Naše čete nadalje prodriajo. Višine Cjunič na levem bregu južne Morave so zavzete. Plen v Kruševcu se zvišuje na kakih 50 topov, med njimi 10 težkih, število vjetih na več kakor 7000 mož.

Armada generala Bojadževa je dospela 7. novembra zvečer severozapadno od Aleksince ter zapadno jugozapadno od Niša do južne Morave ter je v zvezi z drugimi bolgarskimi vojnimi oddelki, ki prodriajo z juga, vzela Leskovac.

Vojni plen v Srbiji.

Dne 9. novembra.

Kakor je izvedel „B. T.“, znaša skupno število vjetnikov v Srbiji okoli 40.000 mož. Topov je bilo vpljenih 340, 260 jih je vplenila armadna skupina Mackensenova, 80 Bolgari. Povrh teh je vpljenih nad 100.000 pušk, številne strojne puške, 15 metalcev min, žarometi, okopni iz železniški materijal, sanitetne naprave, trenski parki in zaloge municije v velikih množinah.

Srbske Amaconke.

Dne 9. novembra.

„Daily Mail“ poroča iz Soluna, da je vdova nekega srbskega poročnika osnovala ženski zbor, h kateremu je pristopilo že 380 žensk, ki so oborožene z Mauserjevimi puškami, revolverji in bolidi.

Na širokem pobočju grička, nedaleč od nemških artiljerijskih postojank, je stroj pristal.

Nepopisljiv smehljaj, sedaj ne več top, nego zadovoljen in lep, je odseval iz vodnikovega obraza. Smrt, ki ga je visoko gori v zraku, dvačistoč metrov nad zemljo, zadela naravnost v srce, je z brezprimernim junaštvom premagoval, dokler ni imel letala varno na tleh. Še je čutil, kako je stotnik letalskega oddelka ginjen prijet za beli roki, ki sta še krčevito držali krmilo, potem je izdihnili.

V daljavi, proti zapadu, kjer so se zvoniki remške katedrale dvigali v čisti zrak, izginjal je francoski letalec. Videti je bilo, kakor da bi ga vsrkavala srebrnosoparna svitloba daljnega neba.

Bomba, ki jo je vrgel med bojem na zemljo, je ubila tri nemške vojake, ko so si na polju izkopavali krompir za kosilo.

* * *

Docela nepričakovano se je vrnil proti polnemu francoski letalec. Na tisoče pušk je strejalo nanj. Ali nobena ni zadela, plaval je v nedosežnih višinah. Ko je dospel do kraja, kjer se je dopolnil spustil nemški letalec na tla, se je videlo, ko se je ločila od letala črna pika.

Bomba! Bomba!

Ljudje, ki so bili v bližini, so se vrgli na tla ter pritisnali obraz k zemlji.

A ni bila bomba, nego velik šop belih in rdečih vrtnic in listek je bil poleg, popisan z ono fino in nežno pisavo, ki je lastna Francozom:

„Položite vrtnice, zadnje, ki smo jih našli na nekem vrtu v Remu, na grob hrabrega

Dne 10. novembra.

Avstro-ogrške čete armade generala von Kövessa so vzele jugozapadno Ivanjice močno zasedeno višino Okoliščo, kakor tudi zajurišale Eldoviste, južni izrastek Jelice planine, pozicijo, obstoječo iz več zaporednih jarkov.

Jugozapadno Kraljeva prodriajo nemške čete na obeh straneh reke Ibar. Južnovzhodno od Kruševca so dospele v prostor pri Aleksandrovci. Bolgari so vrgli sovražnika pri Nišu in Aleksincu na levi breg južne Morave.

V Kruševcu se nemške čete osvojile 103 topove. — V Nišu in pri Leskovcu so ugrabili Bolgari 112 topov ter 3360 vjetnikov.

Dne 10. novembra.

Zasledovanje povsodi pravilno napreduje. Plen ugrabljen v Kruševcu, znaša, kakor je sedaj ugotovljeno, 103 skoraj same moderne topove ter več množine municije in vojnega materijala.

Armada generala Bojadževa javlja, da je ugrabila 3360 vjetnikov ter vplenila v Nišu 100, v Leskovcu pa 12 topov.

Boji proti Črni gori. — Prodiranje naših čet v Srbiji.

Dne 11. novembra.

Vzhodno od Trebinja smo odbili močan črnogorski napad. Sovražnik je imel velike izgube. Avstro-ogrške čete, ki prodriajo od Užič proti jugu so napravile včeraj pol pota do Nove Varoši. Severovzhodno od Ivanjice planine smo vrgli sovražnika iz več pozicij na Čemernem brdu. Nemške divizije generala von Kövessa potiskajo Srbe v pokrajini Stolove planine nazaj. Vzhodno od tod so si priborite c. in kr. čete dohod na Krnjo Jelo in na Pogled. V Trsteniku smo vjeli 1000 Srbov. V Vrnjacki Banji jugozapadno od Trstenika so zapustili Srbi poljsko bolnico s 1000 ranjenimi vojaki in čstniki in enim zdravnikom. Armada generala v. Gallwitz se bori severovzhodno Brusa in ob severnem pobočju Jastrebac planine. Bolgarske čete so prekoračile pri Aleksincu Moravo.

Zasledovanje Srbov.

Dne 11. novembra.

Zasledovanje Srbov v gorovju južno zapadne Morave je dobrò napredovalo. Nad 4000 Srbov smo vjeli.

Položaj na srbskem bojišču.

Iz današnjega uradnega poročila je razbrati interesantno dejstvo, da nameravajo zavezniške armade umikajočo se srbsko vojsko na obeh kričih prehititi. Zato je pripisovati operacijam naših čet, ki prodriajo iz Užice na Novo Varoš in Gallwitzovih kolon, ki so dospele do Bruga ob gorjenjem toku Rušine, posebno važnost. Srbska armada se je doslej izogibala odločilni bitki, ako pa jo naša krila prehitijo, potem ji pač ne bo preostajalo drugega, da se spusti v odločilni boj. Sedanje operacije zavezniških čet so naravnost vzorni primer, kako se prisili sovražnika na boj v okolnostih, ki so zanj posebno neugodne in kako se pravočasno prepreči njegove načrte.

Srbi v Albaniji.

Poroča se, da stoji v Albanji 20.000 Srbov, da bi če treba zadušili vsako sovražno gibanje Albancev.

tovariša. Videli smo njegovo tragično, krasno junastvo.“

Ko so prinesli vrtnice in listek k letalski postaji, se je poročnik penil od jeze. A stotnik mu položi roki na ramo in resno mu reče:

„Pustite ga, tovariš . . . Saj veste, kaki so ti Francozzi . . . Gledališka gesta sicer . . . a vendor pošteno mišljena . . . in jutri lahko njega zadene ista usoda!“

Poročnik pa se hipno vzravna. Misel mu je nenadno prešinila možgane. Globoko je pogledal stotniku v oči.

„Jutri ga zadene, gospod stotnik, videli boste!“

Kratko je pozdravil in odšel.

Kakor žareči ogenj bakelj je gorel jesenski gozd. A nihče se ni divil njegovi lepoti.

* * *

Prišel je naslednji dan. Od sovražnika do sovražnika so frčali izstrelki v morečih lokih.

„Kaj hočete zares . . . brez vodnika se hoče gospod poročnik dvigniti?“ ga vpraša sluga.

Oba sta stala ob stroju, katerega so čez noč popravili. Motor je bil nepoškodovan. Par jeklenih vezij in žic je bilo raztrganih, a to se je nadomestilo. Luknje so bile v nosilnicah, semterja vrstoma vzpored, zlepili so jih s širokim obližem. Vestno je zapisaval sluga s svojo debelo pisavo dotedni dan in na svež obliž . . . mnogo časnih dni je že bilo zabeleženih.

„Brez vodnika hoče gospod poročnik . . .“ vpraša sluga ponovno, ker je poročnik trdovratno molčal.

Nova srbska ofenziva proti Bolgarom?

Po vesteh iz Mitrovice so Srbi z ojačenimi silami napadli Bolgare pri Kačaniku, da vzpostavijo zvezo med Francozi in Angleži.

Srbsko vlada v Mitrovici.

Srbska vlada ima sedaj svoj sedež v Mitrovici, ki je zvezana z zapadnimi državami preko Črne gore. Pašič in generalni štab sta za nadaljevanje vojne.

* * *

Municija za Bolgarijo in Turčijo.

V Belgrad je prispelo okrog 100 avstrijskih in nemških ladij, ki so natovorjene z municijo za Bolgarijo in Turčijo. Ladje so še odplute po Donavi naprej.

Novi vpoklic v Bolgariji.

Bolgarska vojna uprava je odredila prebiranje onih 19 do 40 let starih moških, ki še niso služili vojake.

Ruska balkanska armada.

„Syvenska Dagbladet“ poroča iz Londona, ad se nahaja sedaj 1/4 milijona ruskih vojakov v Odesi, od koder bodo poslali vojake na balkansko bojišče.

Italijanske čete v Črni gori.

Italijanske transportne ladje so izkrcale na črnogorski obali velike množine vojnega materijala. V Črno goro pridejo v kratkem italijanske čete.

Pašič in Briand.

Agence Havas javlja: Povodom svojega imenovanja za ministrskega predsednika je poslal Briand srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiču brzjavko, v kateri mu obljublja sodelovanje pri izvršitvi skupnega dela ter izreka junaškim Srbam svoje občudovanje. Briand pravi, da je ponosen, ko vidi, da se sinovi Francije borijo na strani srbskih vojakov. Pašič je odgovoril: Srbija je odločena doprinesti vse žrtve. Podpirana od svojih plemenitih zaveznikov, bo šla do konca vojne, ki ji je bila vsiljena od surove sile.

* * *

Boj med kraljem Konstantinom in Venizelosom.

Kralj Konstantin se Venizelosu ni uklonil. Ker Zaimis ni hotel ostati ministrski predsednik, je poklical novega moža, Skuludisa, pod katerega predsedstvom ostane staro kabinet brez vsakih sprememb na krmilu. Skuludis je prevzel tudi portfelj zunanjih zadev.

Novi kabinet nima zaupanja zbornice. Kralj je torej parlament razpustil in znova bo grški narod poklican, da se s svojim glasovanjem pri novih volitvah izreče za kraljevo ali pa za Venizelosovo politiko.

Nesporno je, da ima Venizelos med narodom veliko zaslonbo in da nikakor ni gotovo, da bi pri volitvah podlegel. Dejstvo, da je po kritični zbornični seji v četrtek atenska množica prijavila manifestacije za Venizelosa, dokazuje, kako skrbno pripravljena in uspešna je agitacija njegovih somišljenikov. Na drugi strani pa nastaja vprašanje, kako naj se izvršijo nove volitve, saj so volilci vsled mobilizacije povečani pod orožjem. Grška ustava predpisuje, da se morajo vršiti nove

„Ne vprašuj! Stori, kar sem ti rekel!“ odvrne poročnik na kratko, izmenja vžigalno svečo ter nastavi za poskušnjo motor. Takoj je prijet. Par minut je donela šumeča melodija, potem je poročnik motor zopet odstavil. Ognjičar od muničijskega oddelka je prinesel črn zabol ter ga predvidno postavil na prostor, kjer je navadno sedel poročnik. Potem priveže zabol z jermenij in napne vrv do vodilnega kolesa.

„Stirideset kilogramov je, gospod poročnik. Skoro dovolj, da se razstreli železniški most. Treba le, da potegnete močno za vrv.“

„Hvala vam, tovariš.“

Ognjičar prime za roko mladega poročnika, jo stisne ter mu gleda resno v oko, ne da bi mogel izustiti besede.

„Ah, kaj!“ reče poročnik, odtegne roko ter se obrne zopet k stroju. Miren je bil njegov obraz . . . oči so mu gledale kakor v snu, kot da bi ničesar več ne vedele o zemlji . . . nič več ne o vojni, strahotah, ranah, smrti.

Počasi se je ognjičar oddaljil. Glavo je povlešal k tlom.

Daleč proč od letališča, tik ob gozdnem robu, je stalo letalo. Nihče naj bi ne bil navzoč, ko se dvigne k zadnjemu poletu. Ni maral več vprašanj, ni maral več slovesa od tovarišev. Le sluga naj bi ostal.

Konec prih.

Opozarjamo na

„Brambni ščit“ v Kranju!

Nemška križarka se je potopila.

Dne 8. novembra.

Dne 7. novembra popoldne je bila mala križarka „Undine“ pri neki patruljski vožnji južno švedske obale potopljena z dvema torpednima streloma nekega podmorskega čolna. Skoraj cela posadka se je rešila.

Položaj na severnem bojišču.

Dne 9. novembra.

Severno Jaslovječa ob dolnji Stripi in zahodno Čartorijska ob Stiru so bili ruski napadi odbiti.

Brezuspešni ruski naskoki. — Bitka pri Komarovu.

Dne 9. novembra.

Tudi včeraj so Rusi zapadno in južno od Rige, zahodno od Jakobštata in pred Dvinskem brez vsakega uspeha nadaljevali napade. V noči od 7. na 8. novembra so vdrli sovražni oddelki zahodno od Dvinska v ozek del naših prednjih pozicij. Čete armadne skupine generala feldmaršala von Hindenburga so jih vrgle v protinapadu zopet nazaj ter vjele enega častnika ter 372 mož.

V uspešni bitki severno od Komarova ob Stiru je vjela armadna skupina generala von Linsingena 366 Rusov.

Angleški podmorski čolni v Vzhodnem morju.

Dne 9. novembra.

Iz pričanja kapitana nemškega parnika „Germany“, ki je bil 11. oktobra razstreljen od nekega angleškega podmorskega čolna, izhaja, da „Germany“ ni bila zadeta od strela, marveč, da so jo razdejali z dinamitom, ki so ga položili, ko je parnik nasedel na kotlišče.

Boji pri Čartorijsku.

Dne 10. novembra.

Odkar so se ponesrečili zadnji ruski napadi na našo fronto ob Stripi, vlada v vzhodni Galiciji zopet mir. Nemške in avstro-oogrške čete so preprečile v silnem boju poskus ruskih čet predeti našo fronto zahodno Čartorijska.

Odbiti ruski napadi pred Rigo in Jakobštatom.

Dne 10. novembra.

Zahodno Rige je armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga ustavila ruski sunek na Kemern. Zahodno Jakobštata smo odbili močnejše napadajoče sovražne sile. Vjeli smo enega častnika in 117 mož. Pred Dvinskem so se omejili Rusi včeraj na živahnejše delovanje svoje artiljerije.

Dve sovražni vojni ladji potopljeni.

Dne 10. novembra.

Dne 5. novembra je bila ob vhodu v Finski zaliv od naših podmorskih čolnov potopljena vojna ladja nekega ruskega oddelka iskalcev min in 9. novembra severno od Dunkerqua neka francoska torpedovka.

Car in prestolonaslednik na fronti.

Dne 10. novembra.

Car Nikolaj in prestolonaslednik sta odpotovala 9. t. n. iz Carskega sela na fronto.

Dne 11. novembra.

Zahodno od Čartorijska smo zavrnili ruski napad. Zahodno od Rafalovke so vrgle avstro-oogrške čete, spremljane od ognja nemških baterij sovražnika nazaj na Stir, pri čemer smo vjeli 7 častnikov in 200 mož ter vplenili 8 strojnih pušk.

Boji okrog Rige.

Dne 11. novembra.

Pri Komarovu (zahodno od Rige) je armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga odbila včeraj tri napade, ki jih je podpiral ogenj ruskih ladij, ponoči smo svoje črte po načrtu in nemoteni od sovražnika potegnili nazaj iz gozdne pokrajine zahodno in jugozahodno od Šloka, ker jo je dež zadnjih dni pretvoril v močvirje. Pri Bersemindu (jugovzhodno od Rige) se sovražni napad v našem ognju ni izvršil. Pri kratkem protisunku smo vjeli nad 100 Rusov.

Romunija in ruske municipijske ladje.

Pred par dnevi smo poročali, da je Romunija kot nevtralna država zasegla vse ruske v vojnem donavskem vodovju se nahajajoče ladje, ki so bile na potu v srbsko pristanišče v Prahovo, ker so srbski donavski breg med tem zasedel naše in nemške čete. Sedaj javljajo iz Bukarešte, da sta dve romunski vojni ladji pospremili te ruske ladje, med katerimi se nahaja tudi ena torpedovka iz Turul Seyerina po Donavi nizvod. Ruske ladje so plule pod romunsko zastavo. Ali nameravajo Romuni ladje prepeljati v kako drugo svoje pristanišče ali pa jih hočejo izročiti zopet Rusom, tega nam poročilo ne pove.

Sazonov.

Trdovratno se vzdržuje vest, da je Sazonov demisijonal, da pa njegova demisija še ni bila sprejeta in skušajo Sazonova pregovoriti, da naj ostane na svojem mestu dokler mu ne najdejo primerenega naslednika. Baje se hoče Sazonov odpociti na svojem posestvu ter pozneje odpotovati v inozemstvo. Dvorni krogi mu očitajo, da ni poznal položaja na Balkanu in da je izpodkopal ruski prestiž.

Ruski vojni minister.

O ruskem vojnem ministru Suhomlinovu razširjajo iz Sofije, da je moral odstopiti, ker je baje poneveril 400 milijonov rubljev. Baje se je vršila preiskava pod generalom Petrovom in se je za 75 milijonov rubljev Suhomlinov še izgovoril, dočim trdi za ostalih 325 milijonov, da jih je izdal za vohunstvo. Iz Kodanja pa poročajo, da se proti Suhomlinovu ne bo dvignila obtožba, ker je preiskava dognala, da so vse dolžitve brez podlage.

Amerika in Rusija.

„Berlingske Tidende“ poroča iz Petrograda: Zveza za pospeševanje rusko-ameriških odnosa je imela v četrtek svojo prvo sejo. Poslanec Miljkov je predaval ter rekel da je izvršila Amerika do sedaj za Rusijo za poldrugo miljardo rubljev vojnih dobav in da ima izvršiti dobave še za $4 \frac{1}{2}$ miljarde. Posebna misija za preskrbo kuriva je imela pod predsedstvom trgovskega ministra sejo. Ministrov predlog, da naj se trgovina s premogom monopolizira, je bil sprejet. Ministrstvo je dalo na razpolago takoj 10 milijonov rubljev za odkup lastninskih pravic posestnikov premogovnikov.

Ruska duma.

„Novoje Vremja“ poroča, da bo duma zasedala le par dni. Vlada se hoče na ta način izogniti interpelacijam levice in njenim agitacijam proti kabinetu.

Operacije v Baltiškem morju.

Pariško časopisje preminja svoje stališče glede vojnih operacij zunaj Francije. Večina listov zahteva, naj prevzame Angleška glavno vodstvo. „Petit Journal“ očita Angležem, da so storili veliko napako, ker začetkom vojne niso preprečili zavzetja Baltiškega morja, in zahteva zdaj, ko je zveza z Rusijo in Balkanom popolnoma pretrgana, naj Angleška s silo odpre Baltiško morje, češ, da se mora sicer Rusija zadušiti.

Nemško-francosko-angleška vojna.

Boji pri Le Messnilu.

Dne 5. novembra.

Od Francozov še zasedeni majhni kos jarka, vzhodno od Le Messnila (primerjaj poročilo z dne 26. oktobra), smo danes ponoči očistili. Protinapade proti jarku, severno od Masigesa, ki smo ga v naskoku zavzeli smo kravno odbili. Na vzhodnem robu jarka se vrši še boj z ročnimi granatami. Število vjetih se je zvišalo na 3 častnike in 90 mož; vplenili smo 8 strojnih pušk in 12 malih metalcev min.

Angleški vrhovni poveljnik feldmaršal French je trdil v uradni brzojavki: Iz seznamov izgub sedem nemških bataljonov, ki so se udeležili bojev pri Loosu, izhaja, da znašajo njih izgube kar 80%. — Ta navedba je popolnoma izmišljena.

Boji v Vogezih. — Poročnik Imelmann in zrakoplovi.

Dne 8. novembra.

V Vogezih so se vršili severovzhodno od Cellesa po zasedenju neke jame s strani naših čet, ki jo je napravila sovražna mina, živahni bližinski boji z ročnimi granatami in minami. Ob Hilstensfirstu smo iztrgali sovražniku sprednji del nekega jarka.

Poročnik Imelmann je sestrelil včeraj zahodno o.č. Donaja šesto sovražno letalo, angleški dvokrovnik tipa Bristol s tremi strojnimi puškami.

Dne 9. novembra.

Poročati ni o nobenih pomembnih dogodkih. Preprečili smo poskuse Francozov, iztrgati kos jarka pri Hilsenfirstu.

Minister Loyd-Georges.

„Manchester Guardian“ poroča, da namenava angleški municipijski minister Loyd-Georges odložiti ta svoj portfelj, ker je izdelovanje municipije popolnoma zagotovljeno ter da hoče ostati v kabinetu kot minister brez portfelja, da bi se mogel izključno posvetiti navdušenju naroda za vojno.

Delo nemških podmorskih čolnov.

Angleški parnik „Buresk“ in japonski parnik „Jasikuni Kumi Maru“ sta bila potopljena. Posadki sta rešeni. Baje je bil potopljen še en angleški parnik.

Francoski parnik „Yser“, ki je na potu v Bierto rešil italijanski parnik „Elisa Francesco“, je bil torpediran. Moštvo in potniki so se rešili.

Agence Havas potrjuje, da je bil pri Melili potopljjen francoski transportni parnik „Woodfield“; 42 mož je rešenih, en rešilni čoln pogrešajo.

Vladna jahta „Yrene“ je bila potopljena; 13 mož posadke je rešenih, 22 jih pogrešajo.

Vpklic sedemnajstletnih na Francoskem.

Zdravstvena komisija zbornice je sklenila postaviti se tudi napram Gallieniju proti vpoklicu letnikov 1917, ki ga je hotel Millerand vpoklicati že 15. novembra. Prej naj se v polni meri izvrši zakon proti onim, ki se odtegnejo službi. Najbolj zgodni termin za vpoklic sedemnajstletnih bi bil 15. marca 1916.

Lord Kitchener.

O bivanju lorda Kitchenerja v Parizu je bila izdana ta-le poluradna nota v časopisu: Angleskemu vojnemu ministru lordu Kitchenerju, ki odpotuje v Orient, da si ogleda bojišče, je bilo na tem, da stopi zopet v stik z zastopniki francoske vlade in s francoskim vrhovnim poveljništvom. V svojih razgovorih z Briandom, Gallienijem in Joffrejem se je podučil o številnih zamotanih vprašanjih, ki so v zvezi z balkansko ekspedicijo. Polno soglašanje obeh vlad se je zopet pokazalo. Vse, kar se bo storilo in vse, kar bi se moglo še skleniti, odgovarja identičnemu naziranju obeh vlad.

Angleške zračne križarke.

Le „Journal“ izve iz Londona, da so pričeli tam graditi štiri Zeppeline in velikanske dvokrovne. Ti bodo imeli hitrost do 250 km na uro ter se bodo lakkov dvignili v 6 minutah do 2700 metrov visoko.

Turčija proti štirizvezi.

Boj za Carigrad.

Prodiranje Angležev proti Bagdadu.

Dočim se Turčija na raznih bojiščih ne samo drži, marveč celo zmaguje, kakor n. pr. ob Dardanelah, se razvija na dolnjem toku Evfrata in Tigrisa vojaški položaj, ki bo zahteval v kratkem, da se pošljejo tja večje čete, Angleži hočejo tužiti favorike ter so poslali tja precej številne čete. Turki se bore skupaj s plemenami, ta pa so nezanesljiva in so se dala podkupiti z angleškim denarjem. To je oslabilo turške čete. Tudi so se držali Angleži na cesti iz Basre preko Amare ob Tigrisu navzgor, tam so jih uspešno podpirale njih topničarke. Tudi v Evfratu imajo topničarke in kanal med Kairehom in Kut el Maro se lahko obvladali. Tako je prišlo, da je dospel sovražnik v bližino mesta Bagdad. V tem trenotku se še ne da presoditi, ali se bo Angležem res posrečilo, Bagdad zaseti, ali pa bo prišla turška pomoč, ki je že na potu, še pravočasno.

Turško uradno poročilo.

Dne 5. novembra.

Fronta ob Dardanelah. Pri Anaforti se je vršilo navadno streljanje. Naše patrulje so z bombarji motile sovražne čete, ki so delale utrdbe. Dne 3. novembra je prisilila naša artiljerija neko sovražno vojno ladjo pred Kemiklik-Limanom, da se je odstranila pri čemer je zadela trikrat neko oklopno križarko in enkrat neko transportno ladjo. Na transportri ladji je izbruhnil požar ter so jo odpeljali proti zapadu. Ko je začela naša artiljerija streljati na neko vežbajočo stotnijo, je sovražnik razobesil znak Rdečega križa, da bi preprečil streljanje. Dne 4. novembra sta kaki 2 uri obstreljivali neki sovražni monitor in sovražna torpedovka odprtji kraj Eros ter razdejali nekaj trgovin.

Dne 6. novembra.

Dardanska fronta: Vršilo se je le streljanje. Pri Ari Burnuju sta bombardirali dve križarki in en monitor in pri Sedilbahru ena križarka v presledkih naše pozicije. Naša artiljerija je razdejala neko skladisce municipije pri Kidšik Kemikliku in neko strojno puško ter neko artiljerjsko pozicijo sovražnika pri Ari Burnuju. — Kavkaska fronta: V odseku pri Narmanu in v okolici Mila je naša protipatrolja pregnala močne sovražne patrulje.

Dne 7. novembra.

Dardanska fronta: Naša artiljerija je obstreljevala neko sovražno torpedovko in sovražni transportni parnik, ki je bil pri Kemikli. Limanu nasedel ter ga večkrat zadela. Transportni parnik je odplul zavit v dim. Dne 6. novembra smo poškodovali s svojim ognjem neko sovražno letalo, ki je padlo v okolici Kučuk - Kemikli v morje, kjer je naša artiljerija letalo še bolj poškodovala. Razbiti aparat je sovražnik v bližini bolniških šotorov spravil na obal. V tem odseku so se udeležile boja tri sovražne oklopne križarke in ena torpedovka, kakor navadno brez uspeha. Ari Burnu: Streljanje topov in na levem krilu izredno

volitve najkasneje 45 dni po razpustu zbornice, novi parlament bi se moral sestati v zmislu ustave najpozneje do 15. februarja 1916. Poročila italijanskih listov kažejo, da zastopajo Venizelosovi pristaši stališče, da mora kralj, ako razpusti zbornico in razpiše nove volitve, zaeno tudi odrediti demobilizacijo grške armade, ker zahteva ustava za vsakega grškega državljanova svobodno izvrševanje volilne pravice.

V svojem zadnjem govoru je Venizelos nastopil kot odkrit nasprotnik svojega kralja, ki da je v političnih stvareh neizkušen. Konstruiral je ostro nasprotstvo med osebno politiko kralja in konstitucionalnimi dolžnostmi vladarja.

Prvi ministrski svet novega grškega kabineta.

Dne 8. t. m. se je vršila prva seja novega kabineta. Pričakuje se, da v politiki grške vlade ne bo nastala nikaka izpremembra.

Francoski denar za Grško.

Dne 9. novembra.

Francoska vlada je dovolila Grški novo posojilo 40 milijonov frankov. Iz Francije dobi Grška nadalje 20.000 ton moke.

Obsedno stanje na Grškem.

Grška vlada je poostriila obsedno stanje ter uvedla vojaško cenzuro.

Koncentracije grških čet v Solunu.

V solunskem okraju je koncentriranih dosegaj do 300.000 grških vojakov. Prebivalstvo postaja od dne do dne bolj sovražno proti Francozom in Angležem. Bolgarski in turški poslanik sta pri grški vladi znova protestirala proti navzočnosti ententnih čet v grški Makedoniji. Skudulis je obljubil, da bo grška vlada vse storila, da ohrani popolno nevtralnost.

Grška in Bolgarija.

Novi grški ministrski predsednik Skuludis je izjavil bolgarskemu poslaniku v Atenah, da si iskreno želi kar najbolj prijateljske odnose z Bolgarijo. Grška da ne bo nikdar napadla Bolgarije.

Vojna z Italijo.

Brezuspešni italijanski napadi na soški fronti.

Dne 5. novembra.

Včerajšnji dan je potekal na Goriškem mirne. Popoldne so stali nekateri odseki mostišča pri Gorici in severni del Doberdobske visoke plavote pod silnim artiljerijskim ognjem. Poedini italijanski sunki so se razbili v našem ognju. Ponoči smo odbili 6 sovražnih napadov na Zagoro. Neki italijanski zrakoplov je zopet metal bombe na Miramar.

Tudi drugi in tretji dan novembra sta bila na Goriškem dneva vročega nepretrganega bojevanja, ki sta končala za naše čete tako, da so obdržale v svoji posesti že neštetokrat napadene in razstreljene, vedno pa zopet popravljene in vzdržane svoje obrambne črte, za sovražnika pa sta končala oba dneva z novimi velikanskimi izgubami.

Italijanski napad pri Sv. Martinu odbit.

Dne 6. novembra.

Skoro popoln mir je vladal tudi včeraj na južnozapadni fronti. K temu so tudi najbrže pri pomogle neugodne vremenske razmere, znanne iz uradnih poročil italijanskega armadnega vrhovnega vodstva. Posamezni napadi so bili zavrnjeni. V odseku pri Sv. Martinu se vršijo še bližinski boji.

Dne 7. novembra.

Položaj je neizpremenjen. Vsi sovražni poskusi predreti naše pozicije v odseku pri Sv. Martinu, so se izjavili.

Koliko ozemlja so pridobili Italijani?

Na dolgi črti od Gardskega jezera do južno Tržiča so bile najspredejše črte naših zavezničkov samo na dveh mestih malo zapognjene. Dodih v dolino Ledro in najspredejše pozicije na Col di Lana, so prišle Italijanom v roke. Ta neznaten uspeh so plačali z velikanskimi izgubami. V prvih dneh meseca novembra se je štelo italijanskih izgub 150.000 mož, ki so se pa potem že znatno povišale.

Ljuti boji za Col di Lana. — Italijani so pričeli obstreljevati južne utrdbe Rive.

Dne 8. novembra.

Na jugozapadni fronti je trajal mir v splošnem tudi včeraj. V severnem odseku Doberdobske planote so morale naše čete odbiti zopet posamezne italijanske sunke.

Na Col di Lana so se vršili ljuti boji. Popoldan so se polastili vrha tega hriba Italijani, zvečer so ga naše čete s protinapadom zopet osvojile. Sovražna artillerija je pričela obstreljevati južno fronto Rive.

"Idea Nazionale" je iz diplomatičnega vira izvedela, da grško-bolgarski dogovor faktično obstaja. Bolgarija je obljubila Grški svojo vojaško pomoč za njeno politiko v Albaniji. Ententne čete naj smatra Grška za nepovabljeni goste, katerih zaenkrat ni mogoče odpraviti.

Novi vpoklici na Grškem.

Grški generalni štab je sklenil ojačiti grško armado s tem, da se pritegnejo tudi oni državljanini, ki do sedaj še niso služili vojake. Na ta način se bo zvišala grška vojska na pol milijona mož.

Izjava nove grške vlade.

Ministrski predsednik Skuludis se je napram korespondentu londonskih "Times" izjavil, da bo zavzemal napram državam četverozvezne stališče zelo dobrohotne nevtralnosti.

Lord Kitchener vrhovni poveljnik na Balkanu.

Poročevalc "Secola" poroča: Kitchener hoče položaj v orijentu sam presoditi ter sistematično organizirati operacije angleških čet na Balkanu, Galipoliju in Egiptu. Kljub dementijem nikakor ni izključeno, da bo Kitchener osebno prevzel vrhovno poveljništvo ter odstopil kot vojni minister.

Romunski tranzit čez Rusijo.

Posebna romunska komisija je odpotovala v Petrograd, da študira vprašanje tranzita romunskega blaga čez Anglijo, Skandinavsko in Rusijo. Proga Solun-Niš-Prahovo in tudi zveza čez Bolgarijo je sedaj prekinjena in tako mora Romunija skrbeti za nove uvozne poti.

Ruske priprave ob romunski meji.

Iz Galaca in Jassylev poročajo, da koncentrirajo Rusi ob rumunski meji pri Ismailu velike množine pehote in kavalerije. Dva armadna zobra taborita pri Renih ob Donavi. Iz Kišineva je odšlo 27. oktobra 15 vlakov z artiljerijsko municijo v Reni. Ruska vlada je najela v Črnom morju se nahajajoče italijanske parnike "Serbia", "Levanto", "Tevere" in "Athena".

temu pa še poročilo iz Libije, kjer so domači rodoi pogradi Italijane do brega, pa ne le to, ampak vzeli so jih celo že nekaj obrežnih krajev, kar vojaški položaj izredno otežkočuje.

Italijanska letala nad Miramarjem.

V torem 2. novembra je letalo zopet več italijanskih aparativ, ki so prišli z letališča pri San Giovani di Manzano, in so metali bombe. Bombe so eksplodirale pri Rojanu, niso pa povzročile nikake škode, tudi na Kontovelj so padale bombe, namenjene na železniško progo, ali so ostale tudi brez učinka. Pretekli teden so obmetavali Miramar, ali mogel sem se prepričati, da lepi, beli grad ob morju ni nič trpel. — Vojaške škode to obmetanje Trstu ni prizadalo.

38 italijanskih generalov odslovljenih.

"Berliner Tageblatt" poroča iz Kopenhagna: Žalostni konec italijanske tretje ofenzive je razviden zlasti iz rednega odslovljenja generalov. Število generalov, ki so odstavljeni na dispozicijo od začetka vojne znaša že 38.

Novi vpoklici v Italiji.

Rezervisti prve in druge kategorije letnikov 1883. in 1884., saperji ženjskega zbra letnika 1883. in telegrafisti so vpoklicani na dan 14. novembra.

Opustošeni kraji.

Razen Doberdoba je vsled obstreljevanja trpela navejč Sveti Lucija. Cerkev je v notranjosti popolnoma opustošena, vse je razmetano in razbito, oltarji, spovednice, prižnica, orgle, vse je uničeno. Vas je skoro vsa razstreljena. Granate so porušile 50 hiš. V Tolmin se dospe po stranskih potih, hiše bolj v središču, so nepoškodovane, ob periferiji pa precej. Vas Prapetno je zgorela.

Odbiti ruski napadi.

Dne 6. novembra.

Rusi so ponovno poskušali predreti pri Dvinsku z enakim neuspehom kakor prejšnji dan.

Severnovezhodno Budke je armadna skupina generala von Linsingena vzela daljne ruske pozicije. Pri Sjemikovah je nastal mir. Sovražnik je vržen nazaj v svoje stare postojanke na vzhodnem bregu Stripe. V sedaj zaključnih bojih so izgubili Rusi vjetnikov 50 oficirjev in okoli 6000 mož.

Dne 6. novembra.

Sovražnik je podvzel včeraj južnovzhodno Višnjovčika na našo fronto ob Stripi dva močna napada. Njegove napadalne kolone so se zlomile pod našim ognjem z velikimi izgubami. Rusi so se umaknili končno tukaj, kakor tudi vzhodno Burkanova in Bjenjave nazaj v svoje glavne pozicije. Število vjetnikov v bojih za Sjemikovce znaša 50 oficirjev in 6000 mož. Na spodnjem Stiru dobivajo naši napadi prostora korakoma.

Odbiti ruski napadi pri Višnjovčiku.

Dne 7. novembra.

Jugovzhodno od Višnjovčika ob Stripi in severozapadno od Dubna so odbile naše čete močne ruske napade. Pri Višnjovčiku je bil to sedmi poskušeni napad, ki so ga izvršili Rusi zadnje 4 dni proti temu delu fronte.

Odbiti ruski navalni pred Rigo in Dvinskem.

Dne 7. novembra.

Jugozapadno in južno Rige je armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga odbila večkratne ruske delne napade. Pred Dvinskem so se ponesrečili sovražni napadi pri Ilukstu in med Sventenskim ter Ilzenskim jezerom. V noči od 5. na 6. novembra so bili Rusi severozahodno Sventenskega jezera v nočnem napadu vdri v našo pozicijo. Bili so včeraj zopet ven vrženi.

Severozapadno Čartorijska je armadna skupina generala von Linsingena vzela pri nekem odbitem sovražnem napadu 80 mož ter ubrabila 1 strojno puško.

Položaj na ruski fronti.

Dne 8. novembra.

Pri Sapanovu ob Ikvji, ob potoku Korminu in zadadno Čartorijska smo odbili ruske napade.

Boji pri Rigi in pred Dvinskem.

Dne 8. novembra.

Južno in jugovzhodno Rige, nadalje zapadno Jakobštata na obeh straneh železnice Mitava-Jacobštat in prnd Dvinskem so Rusi po močni pripravi z artiljerijo napadli z močnimi četami. Njih napade je armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga deloma s težkimi izgubami za ne odbila.

Ruski napadi severozapadno od Čartorijska so bili brezuspešni. Armadna skupina generala von Linsingena je vjela tri častnike in 271 mož.

silen boj z bombami. Sedilbar: V centru je poskusil sovražnik po silnem streljanju napad z ročnimi granatami na naše pozicije. Poskus pa se je popolnoma ponesrečil v našem ognju in sovražnika smo popolnoma pregnali. V tem odseku izredno silni boj še traja. Sovražnik je tekom 24 ur izstrelil proti našemu levemu krilu 1300 granat, ni pa dosegel nikakega resničnega uspeha.

V Kavkazu.

Kakor izvedo listi, so se na fronti v Kavkazu udali številni ruski vojaki turški armadi kot vjetniki. Ti pripovedujejo, da je večina na tej fronti stoječih ruskih čet slabo oborožena in da trpi lakoto. Tudi potrjujejo vesti o krvavih vstajah v Batumu. Prebivalstvo je velikemu knezu Nikolaju sovražno.

Božič 1915 v vojni.

Zopet se bliža božični praznik, ki ga bodojo naši vojščaki v slavepolnem boju za domovino obhajali daleč od svojega doma. Pač jih bode, kakor tudi sicer od tem času, navdajala zavest junaško izpolnjene dolžnosti s ponosnim zadoščenjem; ob tem dnevu, ki je namenjen rodbini, mora biti zanje bolestens občutek ločitve, goreče hrepenenje po svojcih.

Naše prizadevanje, jim čez meje dogodkov, čez daljavo prostora poslati pozdrav domovine v spremstvu malega znaka iskrenega in hvaležnega spomina, ne sme omagati v ljubeznipolni gorečnosti v delavnici.

Se se ne smejo izpolniti glasovi svete noči, ki obetajo mir ljudem na zemlji. Se ceipi neizpremenljivi zakon vojske narode v nasprotne tabore, nam vsiljuje misli in dela kipečega sovraštva. Tem vestnejše, tem zvestejš, tem vdanejše moramo izpolniti zapoved ljubezni napram onim, s katerim nas druži najtrdnejša vez skupnosti: udnost do skupne drage domovine in vojno bratstvo.

S skromnim darom, ki je namenjen olepsati božični večer našim vojakom, prinesemo v okrutni svet orožja prijetno uro svetle sreče, jim pripravimo božično drevesce, kojega daljne lučke bodo razsvetlile obenem nam lastna prsa.

Tudi letos se čuti vojni oskrbovalni urad vojnega ministrstva — vzpodbujen po uspehu svojega prizadevanja pred letom dni — poklicanega izdati oklic k takemu ljubeznipolnemu delu, ter ponuditi svoje vodstvo in pomoč. Skrbelo bo, da dospejo božična darila, skrbno izbrana, v redu zamotana, in zavarovana pravočasno v oddelkih k našim četam. Da pa se zamore vsakemu izmed naših vojakov, ki stojijo v boju, napraviti malo veselje, ne zadostuje doslej nabranii denar, v to je treba skupnega delovanja vseh.

Prosimo torej velikodušnih denarnih daril. Vsak, tudi najmanjši zneselek je dobrodošel.

O poteku te akcije, o dospelih zneskih, izberi daril, njih nabavi bo vojni oskrbovalni urad javnost dolžnosti primerno obvestil. V upravnih listov se sprejemajo denarna darila v ta namen.

C. in kr. vojno ministrstvo. — Vojni oskrbovalni urad.

IX., Berggasse Nr. 16 in 22.

Dunaj, meseca oktobra 1915.

Fml. Löbl s. r.

V tem ko izročam predstoječi oklic javnosti, obračam se z zaupanjem do preizkušene patriotične radodarosti prebivalstva Kranjske s prošnjo za kar najstevilnejša darila.

Božično obdarovanje vseh čet domačega 3. kora vštevši prostovoljne strelce in v vojni stoječe orožnike bodo s privoljenjem c. in kr. vojnega ministrstva (vojnega oskrbovalnega urada) skupno izvedle v območju tega kora se nahajajoče podružnice vojnega oskrbovalnega urada.

Darila v naturalijah za čete 3. kora naj se tedaj oddajo pri nabiralnici daril v naturalijah c. kr. deželne vlade v Ljubljani (Simon Gregoričeva ulica 20, pritličje desno) do 28. novembra 1915. Od zunaj se lahko pošlje poštnine prosti potom županstev in šolskih vodstev.

Po omenjenemu dnevu dospela darila se ne morejo več izročiti njih namenu.

Na darila namenjena določenim četam ali pododdelkom se bodo natanko oziralo.

Daril, ki se skvarijo (meso, slanina, klobase, sveže sadje in slično), dalje daril za posamezne določene osebe, se žal ne more sprejeti.

Darila v denarju se sprejemajo pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade v Ljubljani, pri c. kr. okrajnih glavarstvih in pri mestnemu magistratu v Ljubljani, pri vseh prečastitih župnih uradilih in pri županstvih.

Izkazi vseh daril se bodo objavljali v dnevnih listih.

Ljubljana, dne 29. oktobra 1915.

C. kr. deželni predsednik:

Schwarz s. r.

DNEVNE VESTI.

Cesar je sprejel dne 9. t. m. dopoldan ministarskega predsednika grofa Stürgkha v posebni, dolgi avdijenci. — V Budimpešti se je vršilo isti dan popoldan posvetovanje ogrskih ministrov.

Za častna doktorja je pravna fakulteta zagrebškega vseučilišča izvolila generalnega polkovnika nadvojvodo Evgena in generala infanterije Boroevića.

Baron Burian v Berlinu. Zunauji minister baron Burian se je mudil dva dni v Berlinu, kjer je konferiral z nemškimi državniki. Snoči se je vrnil na Dunaj.

General infanterije Svetozar pl. Boroević je izvoljen za častnega meščana mesta Požege na Hrvatskem, dalje Kastva, Voloske, Lovrana in Moščenic v Istri.

Županom in vsemu prebivalstvu kranjske dežele! Božič se bliža — drugi božič v svetovni vojni. Zunaj v okopih, v mrazu, burji in snegu stope naši junaki, v obrambi naše mire domovine. Kakor lani hoče tudi letos vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva vsem vojakom, ki stope v bojni črti, ozaljšati božični praznik z malim darom in se obrača v ta namen s posebnim oklicem do celotnega prebivalstva našega cesarstva za primerne prispevke. Sodelujmo pri tem vsi, brez izjeme: saj se gre za naše sinove, brate, očete! Župani se tem potom pozivljajo, da se odzovejo z največjo vnero pozivu vojnega oskrbovalnega urada. Prebivalstvo pa naj se odzove z najstevilnejšimi darovi, bodisi v naravi, bodisi v denarju, ki naj se v smislu tozadavnega oklica c. kr. deželnega predsedstva oddajo pri domačem županstvu (mestnem magistratu), župnem uradu, okrajnem glavarstvu ali deželnim vladam, naturalije tudi pri domačem šolskem vodstvu. Darila v denarju sprejme drage volje tudi deželni odbor in jih izroči na pristojno mesto. Zadeva je pa silno nujna: kajti le o pravem času dospela darila (naturalije do 28. t. m.), se bodo mogla porabiti za vojno božičnico. Sodeželani! Sodelujmo vsi, vsak po svojih močeh, da bo letošnja božičnica naših brezizgledno hrabrih vojakov čim najstevilnejša; pokažimo jim tem potom, ponovno, da ob slovenski sveti uri mislimo manje v dolžni ljubezni in hvaležnosti! V Ljubljani, dne 8. novembra 1915. — Deželni odbor kranjske vojvodine: Šusteršič l. r., deželni glavar.

Imenovanje. Rezervni praporščak Mila n Peterlin, ki je bil svoj čas že odlikovan s srebrino kolajno, je imenovan c. kr. rezervnim poročnikom v 27. domobranskem pešpolku.

Nenadoma je umrl včeraj ponoči c. kr. sodni svetnik v Novem mestu, gospod Ivan Topariš, rodom iz Tržiča. Pokojnik — izbornen uradnik — je bil po svoji ljudomilosti, dobrosrčnosti in ljubeznosti širom znan po Gorenjskem. Naj v miru počiva blaga duša!

Iz davčne službe. Predsedstvo kranjskega finančnega ravnateljstva je imenovalo davčna cijciala Valentina Novaka in Rajmunda Mlejnika za davčna upravitelja v 9. činovnem razredu.

Odvetniška zbornica je za čas vojne povevila vodstvo dr. Beno Saboty-jeve, prej dr. Josip Kušar-jeve odvetniške pisarne v Kranju gospodu Josipu Furlanu, odvetniku v Ljubljani.

Brambni štit v Kranju. Slovesno zabijanje žebeljev v brambni štit, se je preložilo, kakor smo že zadnjič poročali, na dan 5. decembra t. l. Štit je tako licen, približno en meter visok, črno obrobljen, na srebrnosivem polju pa je grb mesta Kranja ter stoji na lesennem stojalu. Žebelje v to svrhu je štiri vrste, ki so primerne poljem ščita in bodo tudi četvere cene, ki bodo po svoji primerni nizkoti omogočale prav vsakomu, da se pripravi krogu onih, katerim je usoda milejša. — Peti december naj pa bo sedaj vsakemu praznik, da napravi romanje v Kranj in se udeleži dvojnega slavlja.

Naša gimnazija. Dijaki cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju priredile 19. t. m. to je na dan sv. Elizabete, v glavnem dvorani Ljudskega doma pevski in deklamatorični večer. Na vzporednu so pesmi: solospevi in moški zbori starejših in novejših naših skladateljev (Vilhar, Sattner, Dev); deklamativni bodo razne pesmi (Gregorčič, Funtek, Župančič, Sardenko). Točni vzporedni prinesi plakati in posebna vabilia. Čisti dohodek prireditve je določen za dobrodelne vojaške namene. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Nad 4 miljarde tretjega vojnega posojila. Uradno se je naznalo, da znašajo doslej ugotovljeni podpisi tretjega vojnega posojila **4.015 milijarde;** ta svota se bo pa še znatno zvišala, ko se urede še ostali viseči podpisi. Ta uspeh prekaša vsa pričakovana tudi optimistično mislečih krogov, vsota, ki znaša skoraj toliko, kakor obe prejšnji posojili, je naravnost velikanska. Za vojno in upravo je za nadaljnjo bodočnost bogato preskrbljeno.

Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, kot oficijskem subskrbijskem mestu je subskribiralo 672 strank, v celoti 10,544.300 K 5½% tretjega vojnega posojila.

Banka "Slavija" je na tretje vojno posojilo podpisala 3,022.000 K skupno s svotami, ki jih je podpisala na prvo in drugo vojno posojilo torej 6.206.000 K.

† **Vaso Petričič.** V starosti 79 let je dne 4. t. m. umrl v Ljubljani bivši veletržec Vaso Petričič. V mladih letih je prišel v Ljubljano in je tu ustanovil trgovino, ki spada med največje in naj-

uglednejše na Kranjskem ter je priča izredne pokojnikove marljivosti in vztrajnosti. Vaso Petričič je mnogo let igral odlično vlogo v javnem življenju. Bil je dolgo vrsto let član ljubljanskega občinskega sveta in daljšo dobo tudi podžupan. Iztekel si je nevenljivih zaslug za razvoj ljubljanske mestne hranilnice. Vestno in uspešno je Petričič deloval kot član trgovske in obrtniške zbornice, koje predsednik je bil tudi od 1. 1889. do 1890. Za njegove zasluge ga je ljubljanski mestni svet izvolil za častnega meščana, cesar pa mu je pred leti podelil vitežki križec Franc Jožefovega reda. Čast njegovemu spominu.

Zlata poroka. Nekdanji večletni ljubljanski župan, čigar velezaslušno delovanje na čelu mestne uprave, v deželnem zboru ter odboru, pri raznih važnih narodnih društvin v sploh v slovenskem narodnem življenju, osobito za časa preporoda slovenskega naroda, ki je v hvaležnem spominu vsej slovenski javnosti, g. Peter vitez Graselj, je dne 9. t. m. v najožjem rodbinskem krogu praznoval petdesetletnico svoje poroke s svojo blago soprogo, gospo Marijo rojeno Krišper. Naj sprejmata jubilanta, ki sta oba rodom iz Kranja, čestite na tej petdesetletnici tudi od svojih ožjih rojakov z iskreno željo, da bi jima bilo usojenih še mnogo srečnih let!

Na korist ranjencem na Bledu, je priredil v Radovljici nalač v ta namen sestavljeni gledališki odsek in pevski zbor tekom meseca oktobra letosnjega leta dve predstavi oziroma koncerta. Duša obema prireditvama je bil gospod učitelj Vilko Rus, ki nam je znan že iz Kranja kot izvrsten pevovodja. Če dvigne on taktirko, je uspeh gotov. Da je koncert uspel v vsestransko zadovoljnost, je pa tudi pripisovati požrtvovalnosti gg. pevk in g. pevcev, ki so prihajali najmarljivejše k pevskim vajam ob večerih, ko so bili povečjem že utrujeni od dnevnih opravil. Zbori so odmevali s svojo bojno ljutostjo tja ven, ven med bojni grom, mila narodna pesmica pa nam je lajšala tugo in nas zazibavala v krasni sen ljubega miru, ki ga toliko iskreno ljubi in toliko srčno želi naša slovenska duša. Schwabov valček „Dobro jutro“ nikakor ni zaostajal za onimi proizvajanjami, ki smo jih čuli že v Ljubljani in v Kranju. Temperamentnega umetnika se je izkazal g. Stanko Sajovic, ki nam je fino čuteče zaigral na gosli Antonia Sitta „Albumblatt“ in Ch. de Beriota „Scène de ballet“ opus 100. Burno odobravanje mu veljaj v zahvalo in vspodbudo. Na glasoviru ga je diskretno in spremno spremljala gdč. Vida Koblerjeva in pripomogla tako k mogočnemu učinku. O gledališki predstavi bi bila odveč vsaka hvala, kajti že ime njenega prireditelja (g. Jaka Špicer) jamči, da so igrali vsi igralci z nenanadno spremnostjo in iskreno vnemo. Sodelovalci so bili izbrani iz naših najboljših krogov. Vsem bodi najiskrenjejša hvala in zahvala. Prvi so igrali igro „Vukašin“, drugi pa „Lokalna železnica“. Če pripomnimo, da sta donesla oba večera do 700 K, velja tudi slavnemu občinstvu priznanje in zahvala.

Za vojne invalide. Kakor v drugih deželah, tako je tudi na Kranjskem mnogo invalidov, ki slučajno še niso dobili odlikovanja, dasi so si je zasluzili. Zato naj se invalidi, ki doslej nimajo najvišjega odlikovanja, zlasti invalidi, ki so v vojni izgubili kak ud, oko ali obe očesi, ali so bili drugače trajno poškodovani zanesljivo oglase v Ljubljani pri policijskem ravnateljstvu, na deželi pa pri pristojnem okrajnem glavarstvu in sicer do 15. novembra. Pri tem oglasu je natančno navesti ime, šaržo, vojni oddelek (polk, stotnijo, eskadron, baterijo in t. d.) domovinsko pristojnost in boje, katerih se je kdo udeležil.

Rižene otroke. Posamezne trgovske tvrdke izrabljajo sedanje izredne razmere na ta način, da ponujajo na prodaj odpadke, ki se pridobivajo pri obdelovanju riža, takozvane „riževe otroke“, kot krmilo. Ker so omenjeni odpadki samo zmlete riževe luščine in popolnoma brez vrednosti, se jih ne more smatrati kot krmilo in se kot tako ne smere prodajati.

V bolnici za živino (podkovska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske) z opetordinira vsak dan od devetih do enajstih dop. c. in kr. štabni živinozdravnik v p. gosp. Knaflič, ter se od slej vrši zdravljenje živali v istem obsegu kot prej.

Maksimalne cene za sladkor v kranjskem okrajnem glavarstvu so se določile za različne vrste od K 1.04 do K 1.07 za 1 kilogram. Objavljene najvišje cene morajo trgovci takoj po izvršeni razglasitvi nabit v svojih prodajalnah na vsakomur vidnem mestu. Prestopki se bodo brezobzirno in najstrožje kaznovati in sicer ali sodniskim potom ali pa od glavarstva z denarjem do 5000 K ali pa z zaporom do 6 mesecev.

Iz ruskega vjetništva se je oglasil pekovski mojster iz Kranja Fran Megušar. Vjet je bil dne 11. maja. Sedaj je pomočnik pri nekem pekovskem mojstru. Zdrav je, godi se mu dobro in želi vsem znancem in prijateljem, da bi se še srečno videli. Pozdravlja vse.

Obsojena vohuna. S pravomočno sodbo c. kr. domobranskega sodišča petega armadnega etapnega poveljstva je bil trgovec Franjo Petrič obsojen na smrt na vešalah zaradi zločina ogleduščtva v smislu § 321. vojnega kazenskega zakona,

kazen pa se je v smislu § 416: 5 V. k. p. r. izpremenila na ustrelitev in se je izvršila dne 2. novembra t. l. — Z isto sodbo je bil obsojen trgovec Alojzij Rasberger na 15letno težko poostreno ječo zaradi hudodelstva proti vojni moći države v smislu § 327. (V. k. z.)

S tiralnico so zasledovali 19 let starega dñarja Mihaela Štefeta iz Naklega radi tativine iz leta 1913. Prijeli so ga končno v Cegelnici in izročili okrajnemu sodišču v Kranju.

Prostovoljske pravice. Z ozirom na novo pregledovanje v letih 1892., 1893., 1894., 1895. in 1896. rojenih moških, opozarjam, da so izdane posebne določbe glede pridobitve enoletnega prostovoljnega službovanja za tiste, ki bodo potrjeni. Izvedo se pri pristojni vojaški oblasti.

Mrtvega so našli leta 1874. rojenega Petra Podgorška na podu pri posestniku Ivanu Dolinšku v Št. Lenartu pri Cerkljah. Imel je rano na glavi. Gotovo je ponoči v temi padel in obležal mrtvev.

Zvišanje davka na špirit. Odkar traja vojna je vlada že drugič zvišala davek na špirit. Lani v juliju je zvišala davek za 20 K, sedaj pa še za 40 K pri hl. Zdaj znaša davek za kontingentirani špirit 200 K, za ekskontingent pa 220 K. Izdelovalcev špirita to ne bo hudo zadelo, pač pa bodo morali ta davek plačati žganjepivci. Poslanska zbornica je že l. 1912. zahtevala, naj se odpravi razlika v obdavčenju med kontingentnim in ekskontingentnim špiritom, à se tudi sedaj ni vpoštevalo. S tem, da je za kontingentni špirit določen nižji davek so dobili fabrikantje pravzaprav 20 K darila. Sicer se ustanovi posebna centrala, ki bo razpolagala v vsem špiritom, kar se ga producira doma in če bi ta centrala odpravila razliko v davku, torej ceno kontingentnega špirita znižala za 20 K, bi dosegli vsi izdelovalci špirita enake pravice. Tega pa najbrž ne bomo doživeli, kajti centrala bo v tisti hiši, kjer ima svoj sedež tudi kartel izdelovalcev špirita in njega predsednika. S tem je vse povedano. Zvišanje davka na špirit nima namena, dobiti državi novih dohodkov, ampak pomagati deželnim finan-

Iz šale resnica. Pred kratkim so sedeli zvezčer širje fantje v neki krčmi v Trzinu, ter se prijateljsko med seboj zabavali. Eden teh fantov reče drugemu, naj plača liter vina. Na njegov izgovor da nima denarja, sta ga dva prijela in eden teh dveh mu je izvlekel denarnico iz žepa, v kateri je bilo 26 K. Fant je pa vzel 6 K, češ, da je to za odškodnino za obrabljenje njegovega kolesa. Ta samovoljna prilastitev je lastnika denarja tako razburila, da je svojega nasprotnika z nožem z veliko močjo sunil v levo ramo, in mu prerazil debelo suknjo in dve srajci.

Velike goljufije so se zgodile pri družbi „Schaffhausischer Bankverein“, ki ima svoj sedež v Kölnu. Vodilni uradniki so kar na debelo ponarejali vpise v knjigah in pokradli velike svote. Eden članov te tatinske družbe pa se je le skesal in je vso stvar razkril.

Ponarejene krone so se pojavile v Celju. Falzifikati so precej spretno napravljeni, imajo letno številko 1897 ter so na robu brez napisa. Pri obtipanju je čutiti kakor da bi bili mastni, tudi barva je temnejša kakor pri pravih kronah.

Petnajst milijonov mrtvih in ranjenih je padlo dosedaj na evropskih bojiščih. Tako je izračunal angleški lord Loreburn.

Niš, srbsko glavno mesto za časa svetovne vojne, kjer se je nahajala srbska vlada, parlament, kjer je bil centrum vsega srbskega političnega in sploh narodnega življenja od izbruha svetovne vojne sem, se nahaja v rokah bolgarske armade. V normalnih časih je štel Niš do 30.000 prebivalcev, med vojno se je to število potrojilo. Mesto leži na važnem železniškem križišču ob reki Nišavi. Mimo Niša poteka glavna orijentska železnica, ki veže centralno in zapadno Evropo preko Belgrada in Sofije s Carigradom, tu se odloči važna makedonska prega na Solun in za srbsko trgovino zelo važna železnica v dolino Timoka čez Knjaževac in Zaječar na Prahovo ob Donavi. Mesto se je v zadnjih desetletjih krasno razvijalo ter ima Niš tipično srbski značaj — mesto je široko razprostrto med vrtovi in drevesjem, hiše so po večini enonadstropne, takozvane enorodbinske stavbe in le javna poslopja so večja in odličnejša. Ob prijazno žuboreči Nišavi se nahaja v malem parku kraljevski gradič, nad mestom pa bdi stara citadela. Niš je že od srednjega veka sem trdnjava. V novejšem času so jo Srbi znatno modernizirali in gosto je bila to najmočnejša pozicija srbske armade. Nedvomno je bil Niš utrjen tako, da bi bil vzdržal daljše obleganje, toda strategična umetnost zavezniških vojskodovij mu je pripravila enako usodo, kakršna je zadela Varšavo in druge ruske trdnjave, ki so se morale vdati, ne da bi si pridobile slavo našega Przemysla. Niš je prastaran aselbina, pod Ptolomejem so ga nazivali Grki Naissos, pozneje se je imenoval Naissus in Nissa, od tod ime Niš. V Nišu se je rodil cesar Konstantin Veliki, ki je mesto polepšal in razširil, Atilove hunske čete so ga strle v prah, cesar Justinian ga je zopet sezidal. V 7. stoletju so se ga polasti Slovani, zagospodarili so v njem Bolgari, pa zopet Grki; l. 1189. ga je osvojil srbski veliki župan Stefan Nemanja, ki je istega leta pozdravil v zidovih Niša nemškega cesarja Friderika Barbaroso na čelu nemške križarske vojske ki je hitela v Palestino. Do bitke na Kosovem leta 1389., je ostal Niš

v srbskih rokah, tega leta je zavrhala nad njim turška zastava, ki je izginila šele leta 1877. Severo-zapadno Niša leži holm Vinik, kjer je izvojeval dne 23. septembra 1669. mejni grof Ludvik Badenski s svojo 17.000 mož broječo armado slavno zmago nad 40.000 Turki. V srbsko-turški vojni, leta 1876., je bil Niš glavno turško oporišče proti Srbam, ki so ga zavzeli dne 28. decembra 1877. V berolinskem dogovoru je postal Niš definitivno srbska last.

Premije za pogozdovanje goličav. Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je podelilo za leto 1915 za uspešno pogozditev goličav kmečkega posestva razpisane premije sledečim prisilcem po 40 K: Filipu Pogačnik na Dobravi pri Kropi, Jakobu Kralj na Črnivcu pri Mošnjah, Lovrencu Benetu. Podkorenom pri Kranjski gori in Francu Hocavar v Trebnji gorici pri Krki.

Listnica uredništva.

Gosp. V. Š., Mostar. Prav lepa hvala za poslani podlistek. Dospel šele danes, priobčimo ga prihodnjic.

Tužnim srcem naznanjam vsem ljubim so-
rodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest,
da je naša predobra mati in tašča, gospa

Marija Lončar,

posestnica in hotelinka,

dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne, po kratki mučni
bolezni, previdena s svetotajstvji za umirajoče,
mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo,
dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na
tržiško pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v četrtek,
dne 11. t. m. v župni cerkvi v Tržiču.
Blago pokojnico priporočamo v blag spo-
min in molitev.

V TRŽIČU, dne 8. novembra 1915.

Ivan Lončar, Rihard Lončar,
sinova.

Mici Marinček roj. Lončar,
Tilka Dolenc roj. Lončar, Lori Lončar,
hcere.

Ciril Dolenc, Matija Marinček,
zeta.

58

Pomožna bol. blagajna v Kranju

razpisuje

mesto pisarniškega tajnika ali tajnice.

**Prednost imajo tisti, ki so
že opravljali enako mesto.**

Lastnoročno pisane prošnje je vložiti najkasneje do 15. t. m. na načelstvo pomožne bolniške blagajne v Kranju.

R. Jeglič,
načelnik. 57

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki
množini po najvišjih dnevnih cenah
kupuje

M. RANT, KRAJN
trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko
budjeviško pivo.

Lep senčnat vrt.

52-46

Fotografsko naznanilo!

Slavnemu občinstvu najboljše naznanjam, da sem prevzel fotografiski atelje umrlega gosp. Jagodica, ter budem fotografiral za časa vojne samo ob nedeljah.

Že skozi 20 letno prakso mi bode mogoče velecenjenim naročnikom s prvovrstnim delom postreči.

Za obilna naročila se vsem najtopleje priporočam in beležim

z odličnim spoštovanjem

56

Štefan Rovšek,
fotograf v Kranju.

! Za zimo!

Najstarejša
trgovina

Ferd. Sajovic

v Kranju
(poprej J. C. Pleiweiss)
priporoča

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluze in oblike, pike, belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine, šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, civilna za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odelj, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pleti najnovejših vzorcev in najbolje kakovosti. Zimske moške in ženske srajce, jopice in hlače.

Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake.
Svilnati robci najnovejših vzorcev.

! Za zimo!